

AZ KČT HLINSKO NA PUSTEVNY

PUSTEVNY – RADHOŠŤ – ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

19. července 2014

Vedoucí zájezdu: Bohumil Pospíšil (tel. 728 400 793)

Pustevny jsou nejoblíbenější turistickým střediskem v Beskydech a socha Radegasta, kterou najdete cestou na Radhošť, je neznámějším symbolem celého Moravskoslezského kraje.

POPIS TRASY: 12 km dlouhá, nenáročná trasa

Pustevny – Radhošť: TZ, kolem sochy Radegasta a vyhlídkového altánu Cyrilka (4 km)

Radhošť – Rožnov pod Radhoštěm: TZ (8 km)

Odjezd autobusu: z parkoviště u koupaliště v Rožnově p. Radhoštěm

NAUČNÉ STEZKY NA TRASE

NS Radegast: výchozí bod – Pustevny, délka trasy – 9 km

NS Čertův mlýn: výchozí bod – Pustevny - chata Martiňák, délka trasy – 8,5 km

NS Hradisko: výchozí bod – Rožnov p. R., délka trasy – 3 km, na devíti zastaveních se můžete seznámit s přírodními zajímavostmi i historií kopce Hradisko (zřícenina gotického hradu ze 13. stol.)

MÍSTOPIS

PUSTEVNY (1018 m. n. m.)

Horské sedlo Pustevny je jedno z nejvýznamnějších horských středisek v Beskydech. Toto vyhledávané středisko je důležitou křižovatkou turistických cest, jedním z výchozích bodů na horu Radhošť a také nástupním místem na naučné stezky Radegast a Čertův mlýn.

V polovině 18. století byla poblíž první dřevěné radhoštské kaple zřízena poustevna pro jednoho poustevníka a odtud pochází dnešní název místa. Atraktivnost Pustevny přilákala členy frenštátského spolku Pohorská jednota Radhošť, kteří si dali za cíl zpřístupňovat odlehlá místa beskydských hor, značit turistické trasy a zřizovat síť horských hotelů a ubytoven. Nejprve zde postavili první dvě útulny. Později s nárůstem zájmu turistů se rozhodli zvýšit ubytovací a pohostinské kapacity. Proto nechali vybudovat další dvě útulny, které navrhoval slovenský architekt Dušan Jurkovič ve slohu lidové secese.

Libušín a Maměnka byly zpřístupněny v roce 1899. Velkou rekonstrukcí prošly ve druhé polovině devadesátých let minulého století a znovu na začátku tohoto století. Libušín bohužel 3. března 2014 vyhořel. Na jeho obnovu se pořádá Veřejná sbírka, kterou organizuje Valašské muzeum v přírodě. Na původní výzdobě Libušína se podílel český malíř Mikoláš Aleš. Podle jeho kreseb zbojníků Ondráše a Juráše, portáše Stavinohy a boha Radegasta vymaloval interiéry malíř Karel Štapfer.

K dřevěným stavbám, které na Pustevnách projektoval architekt Dušan Jurkovič, patří i sto let stará dřevěná zvonička. Zdobí ji barevné ornamenty, které vyhotovili brněnští restaurátoři František Procházka a Ivan Popov. Barevná výzdoba navržená Dušanem Jurkovičem se bohužel nedochovala. Nicméně zvonička byla podle původních plánů tohoto architekta, uložených ve Slovenském státním archívu v Bratislavě, v roce 1997 zrekonstruována a pokryta novým šindelem. Po rekonstrukci byl areál Pusteven prohlášen za národní kulturní památku.

ROZHLEDNA (ALTÁN) CYRILKA

Z rozhledny (altánu) je krásný výhled do Frenštátské kotliny s Trojanovicemi a na Pustevny, za dobré viditelnosti pak také na Palkovické hůrky, Štramberskou Trúbu, Čertův Mlýn (1207 m.n.m.), Kněhyni (1275 m.n.m.), Lysou horu (1323 m.n.m.) a na Slovensko.

SOCHA RADEGASTA (1 105 m. n. m.)

Slovanský pohanský bůh slunce, války, vítězství, hojnosti a úrody je jedním z nezapomenutelných symbolů Radhoště v Beskydech, respektive sedla pod Radhoštěm nacházejícího se přesně v polovině cesty z Pusteven na Radhošť. Socha Radegasta má mužské tělo, tvář má podobu lva. Na hlavě spočívá přilbice ve tvaru býčí hlavy s mohutnými rohy. V pravé ruce drží roh hojnosti a v ruce levé sekeru.

Původní socha Radegasta z betonu a kameninové drti byla na svém místě instalována v roce 1931. K slavnostnímu odhalení sochy došlo společně se sousedním Cyrila a Metoděje (stojí na vrcholu Radhoště). Sochu Radegasta vyrobil akademický sochař Albín Polášek, rodák z Frenštátu pod Radhoštěm. První socha měřící 320 cm a vážící 1,4 tuny byla financována americkými krajany, kteří sochu věnovali své rodné vlasti. Materiál sochy však poměrně špatně snášel drsné klimatické podmínky, které na Radhošti panují. Sochu bylo nutno demontovat a restaurovat. Stalo se tak v roce 1980 pod vedením olomouckého sochaře Karla Hořínka. Socha byla na své původní místo navracena 11. 6. 1982. I přes nákladnou opravu degradace materiálu sochy Radegasta pokračovala. Proto byla v roce 1996 socha Radegasta z Radhoště odvezena opět a spočinula po nezbytném zrestaurování ve vstupní hale frenštátské radnice. Na úbočí Radhoště byl Radegast, respektive jeho žulová kopie, vrácen 4. 7. 1998. Socha měří 328 cm a její hmotnost činí 3,2 tuny.

Podle legendy v šedesátých letech 9. století na Radhošť zavítali Cyril s Metodějem, postavili na něm kříž a svrhli zlatou sochu pohanského boha Radegasta. Socha však nadále zůstávala v podzemním chrámu na Radhošti a prý dál mluvila a věštila budoucnost. Obyvatelé hor chodili na Radhošť uctívat Radegasta ještě několik dalších století. Historické prameny však uvádějí, že Radegasta (Radigasta)

uctívají pouze Slované v okolí Baltského moře. Zdá se tedy poměrně nepravděpodobné, že by byl Radegast uctíván u Baltu a pak na Radhošti, protože jinde na Moravě o Radegastovi žádné historické prameny neexistují.

RADHOŠŤ (1129 m. n. m.)

Tato nejznámější hora v CHKO Beskydy, údajné sídlo slovanského boha Radegasta, nabízí krásné výhledy na celé Beskydy, Valašsko, Jeseníky a Malou a Velkou Fatru. Staří Slované na Radhošti slavili letní slunovrat. Od šedesátých let minulého století se počátkem července na Radhošti konají cyrilometodějské poutě, kterých se účastní i několik tisíc lidí.

Masív hory je protkán pseudokrasovými pískovcovými jeskyněmi, dlouhými až několik stovek metrů. Podle jedné z pověstí bývaly ještě na počátku století tak prostorné, že jimi mohl z Pusteven až na Radhošť projet vůz tažený koňmi. Řada skalních puklin a podzemních jeskyní sváděla i k představám nadpozemských bytostí. Nejznámější jeskyně je puklinová jeskyně Volařka ležící na svahu hřebenu asi 200 metrů jižně od vrcholu u cesty do Rožnova pod Radhoštěm. Kolmá jáma je 2 m široká a 3 m hluboká.

Poutní kaple sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti

Tato svatyně s nejvyšší nadmořskou výškou na Moravě je jednou z nejnavštěvovanějších poutních kaplí na Moravě. Kaple byla dostavěna v roce 1898, avšak tradice sahá hlouběji do historie. V roce 1735 misionáři pobývající na Valašsku postavili na vrcholu Radhoště kříž s obrazem umírajícího sv. Xavera. Ke kříži se pak vydávala procesí věřících až čtyřikrát do roka. V roce 1885, který je významným jubilejním rokem úmrtí sv. Metoděje, se v hlavě Hynka Fialka zrodila myšlenka o Cyrilometodějské kapli. Svůj návrh o tom, aby kaple stála na hoře Radhošť, vyslovil v Občanské besedě ve Frenštátě a návrh byl schválen. Členové frenštátské Občanské besedy organizovali sbírky na Moravě i v Čechách.

Při vstupu do kaple můžete vidět nad vchodem nápis „Milujte se, Slované, a sjednoťte se u víře, kterou zde hlásali svatí Cyril a Metoděj“. Interiér kaple zdobí Cyrilometodějský mramorový oltář zhotoven sochařem Fr. Neumannem z Kroměříže. Originál obrazu Valašské madony byl po čase nahrazen kopií od malíře Otakara Pavlovského.

ROŽNOV POD RADHOŠTĚM (378 m. n. m) – „SRDCE VALAŠSKA“

Telefon na Turistické informační centrum v Rožnově pod Radhoštěm: 571 652 444

Město známé svým Valašským muzeem v přírodě, folklorními akcemi, Jurkovičovou rozhlednou, místním pivovarem, pivními a mořskými lázněmi a Hradiskem (zřícenina gotického hradu ze 13. století). Kdysi dřevěné městečko se rozkládá po obou březích řeky Bečvy. Ještě počátkem dvacátého století zde byly v malebném údolí na úpatí památné hory Radhošť světově proslulé klimatické lázně. V posledních desetiletích se Rožnov pod Radhoštěm proměnil v moderní turistické, kulturní, obchodní a průmyslové centrum.

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

vystoupení národopisných souborů v rámci celoročního folklorního festivalu „Valašský rok“, sestávajícího z 60 programových akcí.

Valašské muzeum je nejstarším a největším svého druhu ve střední Evropě. Vzniklo v roce 1925 a ročně jej navštíví více než půl milionu návštěvníků. Lidové umění dalo základ bohaté kulturní tradici, ve které dnes pokračují národopisné soubory, hudební tělesa, pěvecké sbory a výtvarní umělci.

Dřevěné městečko

Je nejstarším a nejnavštěvovanějším areálem Valašského muzea v přírodě, jakož i nejstarším muzeem v přírodě v celé střední Evropě. Areál byl otevřen v roce 1925 a postupně doplňován o další stavby. Dřevěné městečko prezentuje způsob života na malém městě v období od poloviny devatenáctého století až po první čtvrtinu století dvacátého.

Otevřeno: 09:00 – 19:00

Prohlídka s průvodcem trvá 45 minut. Možná je také individuální prohlídka.

Mlýnská dolina

Mlýnska dolina je nejmladším areálem Valašského muzea v přírodě. Byla otevřena v roce 1982. Jsou v ní sdruženy dodnes funkční technické stavby převážně na vodní pohon. Umístění valchy, mlýna a pily je téměř přesnou rekonstrukcí situace, která ještě v první polovině 19. století existovala ve Velkých Karlovicích – údolí Podřaté. Lisovna oleje je původní stavbou ze 17. století. Hamr je rekonstrukcí provozu z Ostravice. S výjimkou lisovny jsou všechny mechanismy poháněny vodní silou. V objektu vozovny z Ostravice je instalována expozice „Dopravní prostředky na Valašsku“. Výstava představuje svým zaměřením různé formy dopravních prostředků, které se využívaly v zemědělství, lesnictví, obchodní činnosti, dopravě osob a v rámci dalších živností a řemesel. V letech 2008 – 2009 byl areál rozšířen o nové objekty - obytný dům z Trojanovic, kovárnu z Horní Lidče a stodolu z Velkých Karlovic – Podřatého. Hamerní část Mlýnské doliny doplnila také roubená zvonice z Dolní Bečvy, která původně stála v areálu Dřevěného městečka.

Otevřeno: 09.00 – 18.00

Poslední prohlídka (možná pouze s průvodcem) 60 minut před zavírací dobou

Valašská dědina

Valašská dědina je nejrozsáhlejším areálem Valašského muzea v přírodě. Hospodářské usedlosti, salašnické stavby, mlýn a kovárna jsou umístěny v krajině, která svou členitostí připomíná mnohé vesnice na úbočích Beskyd. První objekty byly postaveny v roce 1962, areál zpřístupněn od roku 1972. Interiéry obytných domů zachycují způsob bydlení od poloviny 19. století v různých sociálních vrstvách. V průběhu roku se zde konají programy, oživující staré způsoby hospodaření. Políčka, zahrádky a ovocné stromy připomínají pěstování starých plodin. Během prohlídky se lze setkat s řadou domácích zvířat i stádem ovcí.

Otevřeno: 09:00– 18:00

Prohlídka areálu je možná i bez průvodce, odhadovaná doba prohlídky: 2 hodiny.

Poslední prohlídka 90 minut před zavírací dobou

Vstupné

Areál	Základní	Snížené	Dětské	Rodinné
Dřevěné městečko	80,-	60,-	40,-	160,-
Mlýnská dolina	80,-	60,-	40,-	160,-
Valašská dědina	100,-	70,-	50,-	200,-
Všechny tři areály	200,-	150,-	90,-	400,-

Snížené vstupné: studenti, senioři, držitelé průkazu ZTP

Dětské vstupné: děti od 6 do 15 let

Rodinné vstupné: max. 2 dospělí a 4 děti do 15 let

Vstup zdarma: děti do 6 let, držitelé průkazu ZTP/P včetně doprovodu, držitelé karty AMG, ICOM, ČSMP, ZMP, ÚMPS

Zvláštní slevy: 50% - držitelé karet GO25, ISIC, ITIC, ČTYŘLÍSTEK Poštovní spořitelny, FoS

Jurkovičova rozhledna

Otevřeno: 9:00–18:00 hod.

Základní vstupné 30,- Kč, snížené 15,- Kč, rodinné 60,- Kč.

Telefon na průvodce na rozhledně: 734 354 207

Jak se k rozhledně dostanete: přes dřevěný mostek nad parkovištěm Valašského muzea a nahoru do kopce po TZ, cca 30 minut.*

* Informace čerpány z webových stránek <http://www.pustevny.cz/>, <http://www.napustevny.cz/>, <http://www.roznov.cz/> (oficiální webové stránky Rožnova p. R.), <http://www.vmp.cz/> (webové stránky Valašského muzea v přírodě).